

سه جانبه گرایی رکن پایداری تأمین اجتماعی

ماهیت شکل گیری و ادامه حیات سازمان تأمین اجتماعی به عنوان مردم محور ترین نهاد کشور تعریف، گسترش و پایداری ارتباط با شرکای اجتماعی را نشان می دهد. به واسطه نفع دوسویه تأمین اجتماعی و گروه های تحت پوشش ارتباط چند جانبه، توسعه ارائه خدمات این سازمان و عمل به تعهدات قانونی از طرف ذی نفعان در قالب سه جانبه گرایی ضرورت پیدا می کند.

۸ میلیون نفر از خانواده بزرگ تأمین اجتماعی را تشکیل می دهند. این بخش از جامعه تحت پوشش تأمین اجتماعی با دریافت حقوق و مزایای بازنشستگی و مستمری بگیری و انواع خدمات درمانی بیشترین میزان خدمت را از این سازمان دریافت می کنند. پرداخت ۵۰ درصد هزینه بیمه تکمیلی، رایگان شدن هزینه های درمانی بازنشستگان و مستمری بگیران بالای ۶۵ سال و پرداخت تسهیلات قرض الحسنه با کارمزد ۴ درصد به ۲۱۰ هزار نفر بخشی از این خدمات محسوب می شوند. اقشار بازنشسته و مستمری بگیر نیز با حضور نماینده خود در هیأت امنای سازمان تأمین اجتماعی در حوزه خلق تصمیمات سه جانبه نقش آفرین هستند.

ارتباط دولت با تأمین اجتماعی

نهاد دولت از زوایای مختلف با سازمان تأمین اجتماعی در ارتباط است. فعالیت در نقش کارفرمای بزرگ طرف قرارداد با تأمین اجتماعی، پرداخت سه درصد سهم حق بیمه افراد بیمه شده و تعامل گسترده با این سازمان از طریق دستگاه های متولی، در حوزه ارتباطی دولت با تأمین اجتماعی تعریف می شود. همچنین دولت پرداخت بیشترین سهم حق بیمه برخی گروه های اجتماعی شاغل و غیر شاغل بخش های مختلف به تأمین اجتماعی را عهده دار است.

سازمان تأمین اجتماعی در راستای تحقق سیاست های کلی حوزه تأمین اجتماعی، عمل به موادی از قانون اساسی و قانون تأمین اجتماعی برای تعمیم بیمه های اجتماعی، تحقق اهداف کلان این حوزه و راهبری سازمانی، نیازمند تعامل با نهاد دولت است.

قشر کارفرمایی تأثیرگذار در اقتصاد و تولید و ارائه خدمات به جامعه، با حضور در هیأت امنای تأمین اجتماعی و برقراری تعامل با بدنه سازمان در بخش های مختلف، تأثیر در فضای سه جانبه گرایی را تجربه می کند.

بیمه شدگان

۱۵ میلیون و ۷۰۰ هزار بیمه شده آخرین آمار جامعه بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی است که با توجه به افراد تبعی آنان، جمعیتی بالغ بر ۳۹ میلیون نفر را شامل می شوند. این بخش از شرکای اجتماعی به عنوان بیمه پرداز و تأمین کنندگان بخش قابل توجهی از منابع تأمین اجتماعی، از این سازمان خدمات گسترده بیمه ای، درمانی، بازنشستگی و تعهدات کوتاه مدت دریافت می کنند. در واقع در حوزه جمعیتی، بیمه شدگان مهم ترین رکن شرکای اجتماعی سازمان محسوب می شوند.

مشمولان قانون کار عمدتاً در قالب نیروی کار حاضر در بخش های تولیدی و صنعتی کشور بخش بسیار بزرگی از بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی هستند. این جمعیت به واسطه حضور نمایندگان حوزه کارگری در هیأت امنای تأمین اجتماعی، در تصمیم سازی های کلان این نهاد نقش دارند. بیمه شدگان در قالب بیمه پرداز به تأمین اجتماعی، بر مبنای قانون هفت درصد سهم حق بیمه خود به این سازمان را تقبل می کنند.

بازنشستگان و مستمری بگیران

بازنشستگان و مستمری بگیران به عنوان بیمه پردازان سال ها و دهه های گذشته سازمان تأمین اجتماعی نیز با جمعیت ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار نفری با جمعیت تبعی تحت پوشش خود حدود

شرکای اجتماعی دیروز، امروز و فردا

پس از دهه ها فعالیت و تلاش بی وقفه تأمین اجتماعی برای تعمیم بیمه های اجتماعی در راستای تحقق اصل (۲۹) قانون اساسی و اصل (یک) قانون تأمین اجتماعی، امروز آمارها حاکی است که از هر دو نفر ایرانی یک نفر تحت پوشش این نهاد بیمه گر قرار دارد. به عبارتی حدود ۴۷ میلیون نفر از ایرانیان یعنی حدود ۵۴ درصد جامعه در قالب گروه های مختلف اجتماعی از بالغ بر صد خدمت متنوع این سازمان بهره مند می شوند.

سیستم درآمد-هزینه ای تأمین اجتماعی مبتنی بر وصول حق بیمه از نیروی کار، کارفرما و دولت و تأمین بخشی از هزینه جاری از طریق سرمایه گذاری، بیانگر ضرورت حفظ و گسترش تعامل با بیمه شدگان، کارفرمایان و نهاد دولت در قالب سه جانبه گرایی است. در واقع گروه های مذکور به عنوان ارکان پایداری تأمین اجتماعی و شرکای دیروز، امروز و فردای بزرگ ترین سازمان بیمه ای کشور، به واسطه نقش آفرینی در تأمین منابع این سازمان، فرصت حضور در عرصه تصمیم سازی کلان تأمین اجتماعی را دارند.

کارفرمایان

بر اساس آخرین داده های آماری سازمان تأمین اجتماعی در حال حاضر یک میلیون و ۳۸۰ هزار کارگاه و کارفرمایان بخش های خصوصی و دولتی به عنوان کارفرمایان بزرگ از طریق ارتباط با این سازمان در قبال عمل به تعهدات، از مجموعه خدمات آن بهره مند هستند. این بخش از شرکای اجتماعی در واقع نقش تعیین کننده ای در برقراری ارتباط بین نیروی کار بیمه شده و سازمان تأمین اجتماعی دارند و بر اساس قانون ۲۰ درصد، حق بیمه افراد شاغل در کارگاه ها را تأمین می کنند.